

Studenters tankar om existentiella frågor

Enkätrapport 2018

genomförd av Navigatörerna i samverkan
med Örebro Teologiska Högskola

Innehållsförteckning

Bakgrund	2
Sammanfattning av resultat	2
Reflektioner	3
Avslutande reflektion	4
Bilaga: Enkätresultat för hela gruppen	5

Bakgrund

Hösten 2017 gjorde Navigatörerna en nystart av arbetet bland studenter och unga vuxna. Som en del av starten på arbetet ville vi få en aktuell bild av studenters tankar om existentiella frågor. Därför utarbetade Navigatörerna en enkät som handlade om frågor som berör liv och tro, mening och sammanhang.

Enkäten gjordes i samverkan med Örebro Teologiska Högskola. Det kändes naturligt eftersom vi som har genomfört undersökningen också läser teologi kvartsfart och kunde få tillgång till handledning därifrån, vilket vi är mycket tacksamma för.

Enkäten skickades ut till cirka 365 studenter i Göteborg och Örebro under hösten 2017. Vi är medvetna om att undersökningen inte är så stor, men vi kan ändå se vissa tendenser i svaren. På de frågor som man kunnat besvara på en 10-gradig skala, har vi värderat svaren enligt följande; 0-3 som lågt, 4-6 som medel och 7-10 som ett högt värde.

Sammanfattning av resultat

Sammanlagt fick vi in 109 svar (54 Gbg och 55 Örebro), vilket ger en svarsfrekvens på cirka 30 %. Fyra av fem är mellan 18-24 år och resten är mellan 25-30 år. Nästan två tredjedelar är kvinnor. Antal svar från de olika studieinriktningarna är ganska jämnstora. De två största grupperna är de som studerar natur/teknik och de som studerar samhälle/juridik/ekonomi, som båda är drygt 29 %. Det fördelar sig också ganska jämt mellan medicin/vård/hälsa som är drygt 19 % och humaniora/konst/musik/utbildning som är drygt 17 %. Övriga är drygt 5 %.

- De allra flesta svarar att *lycka är familj* respektive *vänner*, oberoende om den svarande har en tro eller inte. Därefter kommer *god hälsa*. Av de som anger att de har en gudstro är det 63 % som har med *gudstro* som en av de tre viktigaste faktorerna kopplat till lycka.
- De flesta upplever sig *älskade av någon i hög grad*, men *älskar inte sig själva i samma höga grad*. Här finns en skillnad mellan könen, där fler kvinnor anger att de känner sig älskade av någon i högre grad, än vad männen anger. Däremot är antalet kvinnor som älskar sig själva i hög grad, relativt sett, färre än antalet män.
- Många *känner ofta stress* och det är *egna krav och studier* som stressar absolut flest. Här finns också en stor skillnad mellan könen, det är 32 % av männen som ofta känner sig stressade medan det är 59 % av kvinnorna. De allra flesta *hanterar bara stressen till viss del* eller svarar att de skulle vilja

kunna hantera sin stress bättre. Endast 10 % anser att de hittat ett sätt att hantera sin stress.

- *Fyra av fem upplever gemenskap och sammanhang i hög grad.* Även här finns en skillnad mellan könen, där kvinnorna i högre grad anger att de känner gemenskap och sammanhang än männen.
- Vi kan se en skillnad mellan de som säger sig ha en tro och övriga när det gäller om man upplever sitt liv meningsfullt. Det är *80 % som upplever sitt liv meningsfullt i hög grad bland de troende*, motsvarande siffra för övriga är 65%.
- *De flesta ser ljusare på sin egen framtid än på världens framtid.* De troende ser något ljusare på både sin egen och världens framtid än de övriga. Kvinnorna ser något ljusare på sin egen framtid än vad männen gör, men däremot ser de inte lika ljust på världens framtid som männen gör.
- *Drygt hälften brukar ofta fundera på livets mening, 54 %, och det är ungefär lika stor andel som svarar ”ja”, att de tror på en gud/högre makt.* Skiljer man på grupperna troende och övriga så är det en klar majoritet av de troende, 64 %, som ofta funderar på livets mening, jämfört med 42 % av de övriga.
- *Majoriteten har någon att prata med om viktiga personliga frågor, åtminstone till viss del.* I gruppen som helhet är det inga direkta skillnader mellan troende och övriga, men bland de som svarar ja är det en lägre andel troende.
- *Cirka 40 % av studenterna uppger att de skulle vara intresserade av samtal om existentiella frågor, i grupp, på temakväll eller via mentorskap.*

Reflektioner

Resultatet i denna enkät bekräftar den bild som även andra undersökningar visar. Till exempel att man inte älskar sig själv i samma grad som man upplever sig älskad av någon annan och att man ser mer positivt på sin egen framtid än på framtiden för vår värld.

När det gäller synen på framtiden ser troende ljusare både på sin egen och på världens framtid. I gruppen som helhet, ser man mörkare på världens framtid än sin egen. De som svarat är studenter och kanske är det tron på egen utbildning och kunskap inom deras eget område som ger dem hopp för dem själva. Medan världens framtid med klimathot och andra stora utmaningar, är för stort att ha grepp om och därför ser man mörkare på världens framtid, även om min egen och världens framtid hänger ihop.

Majoriteten upplever stress, men det är betydligt fler kvinnor än män som ofta upplever stress. Det är intressant att notera att det endast är 14 % som uppger "krav från andra" som stressfaktor jämfört med 72 % som uppger "egna krav". Kan det vara så att stressen och de höga kraven på sig själv, som man kanske inte alltid lever upp till, gör att man älskar sig själv i mindre grad än man upplever sig älskad av någon annan?

Fler troende 64 %, funderar ofta på livets mening än gruppen övriga, där 42 % uppger att de ofta funderar på livets mening. Vi hade förväntat oss att det skulle vara fler av de troende som ofta tänkte på livets mening, men å andra sidan är det fler än förväntat i den övriga gruppen som funderar över meningen.

Det är mycket positivt att majoriteten har någon att prata med, åtminstone till viss del, men samtidigt vet vi inte vad personen lägger i uttrycket "viktiga personliga frågor". Är de existentiella frågorna med här eller har vissa tänkt på personliga frågor av annan art? Intressant att notera är att i gruppen som svarat ja (någon att prata med om viktiga personliga frågor), är det en lägre andel bland de troende (57 %) än bland övriga (65 %). Man kan fråga sig vad det beror på? Borde det inte vara tvärtom?

Det fanns en möjlighet att skicka sina kontaktuppgifter om de ville ha vidare kontakt, men inte någon valde att göra det. Det kan finnas flera orsaker till det, men vi kan notera att det är en klar majoritet bland de som är intresserade av temakväll, grupp eller mentorskap som är troende. Vi förmodar därför att flertalet redan har ett sammanhang, men vi tänker också att det kan vara känsligt att lämna ut kontaktuppgifter till några man inte känner och därför inte utnyttjar möjligheten.

Avslutande reflektion

Svaren som vi fått i denna enkätundersökning väcker nya frågor om varför man svarar på ett visst sätt och hur man kan gå vidare och hantera det. De blir därför ett utmärkt underlag för reflektion och samtal, tillsammans med studenter vi möter.

Vi tycker också att det skulle vara mycket intressant och värdefullt om man kunde göra denna enkät bland en större grupp studenter, där fördelningen mellan gruppen troende och övriga var mer representativ för studenter i Sverige. Vad skulle det ge för bild och hur skulle svaren från denna enkät stå sig vid en jämförelse?

Kristina och Mikael Avaheden, projektledare Navigatörerna

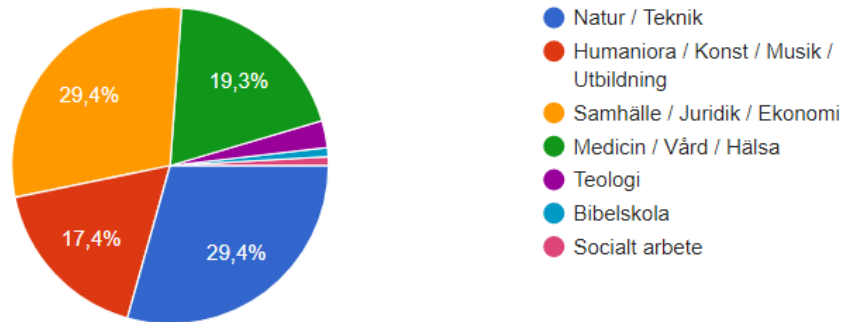
kristina@navigatorerna.se mikael@navigatorerna.se

Handledning ÖTH: Fredrik Wenell, lektor

BILAGA: Enkätresultat (för hela gruppen)

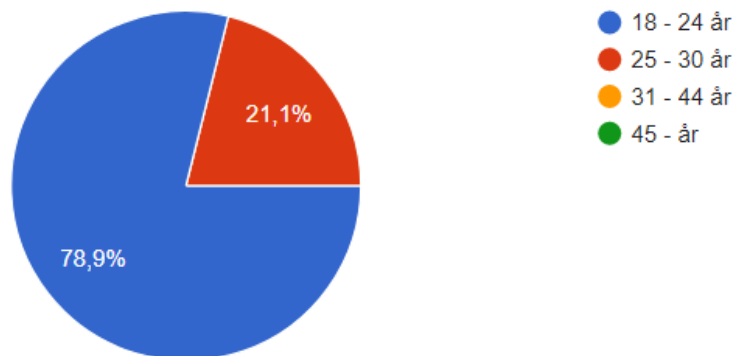
Jag studerar inom området

109 svar

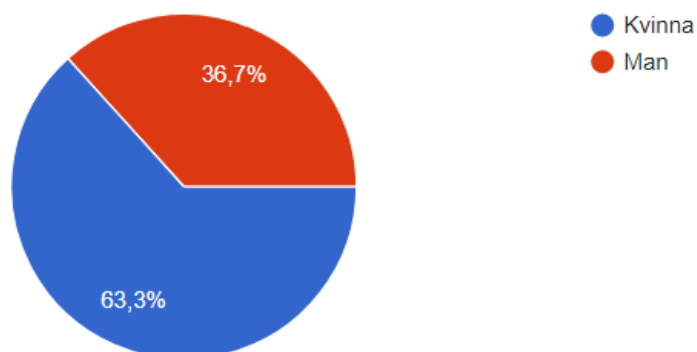
Ålder

109 svar

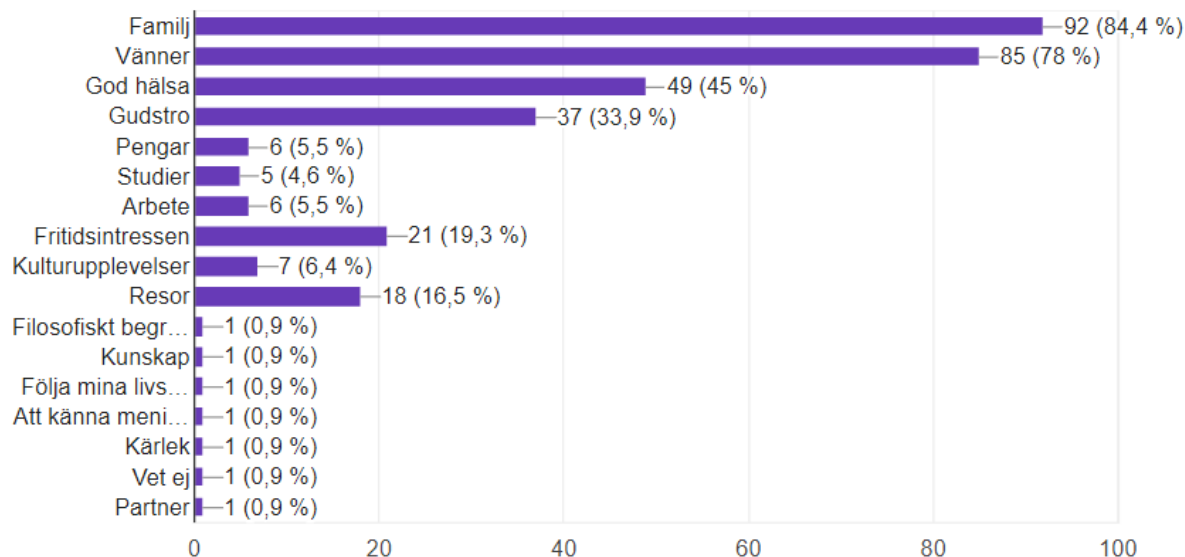
Kön

109 svar

1. Vad är lycka för dig? Ange de tre viktigaste.

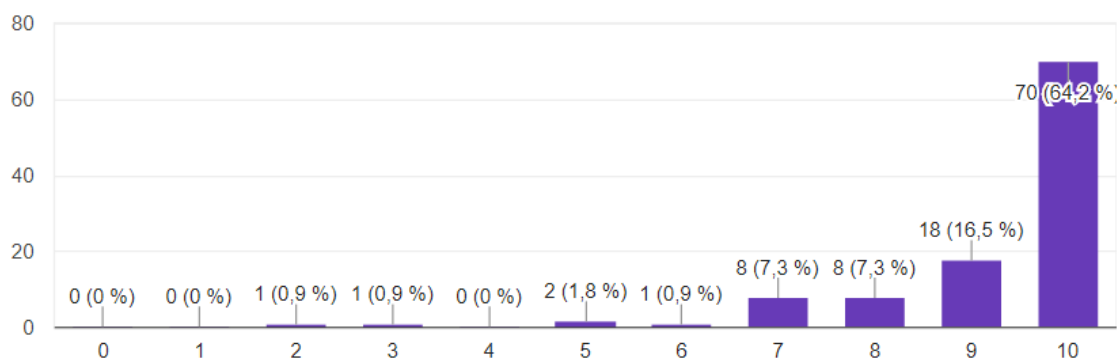
109 svar

Familj tätt följt av vänner (ca 84 % resp ca 78 %) anger flest som viktigast. På tredje plats kom god hälsa (ca 45 %) och därefter gudstro (ca 34 %).

2. Känner du dig älskad av någon?

109 svar

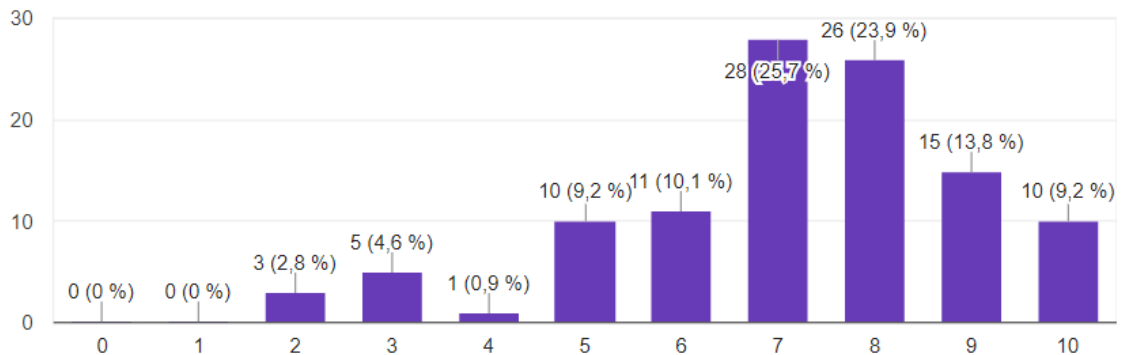

0=inte alls, 10=helt och fullt

Det är ca 95 % som känner sig älskad av någon i hög grad.

3. Älskar du dig själv?

109 svar

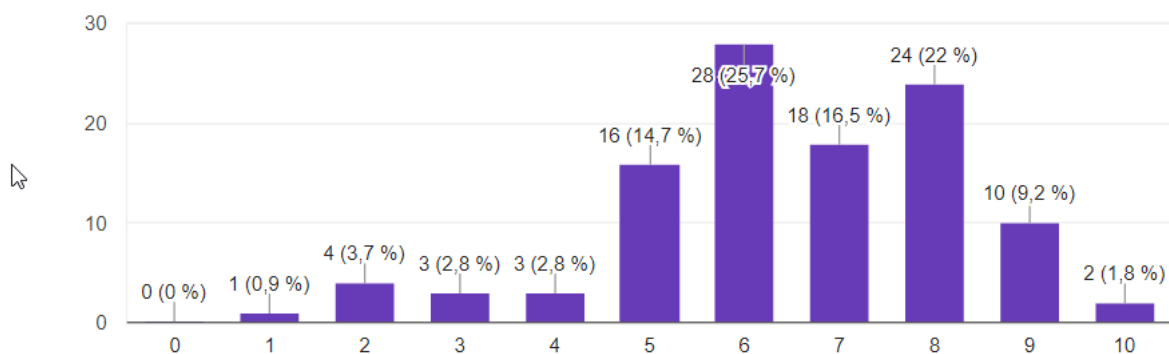
0=inte alls, 10=helt och fullt

Det är ca 73 % som älskar sig själv i hög grad, ca 20 % anger ett medelvärde och ca 7 % anger ett lågt värde.

4. Känner du dig stressad?

109 svar

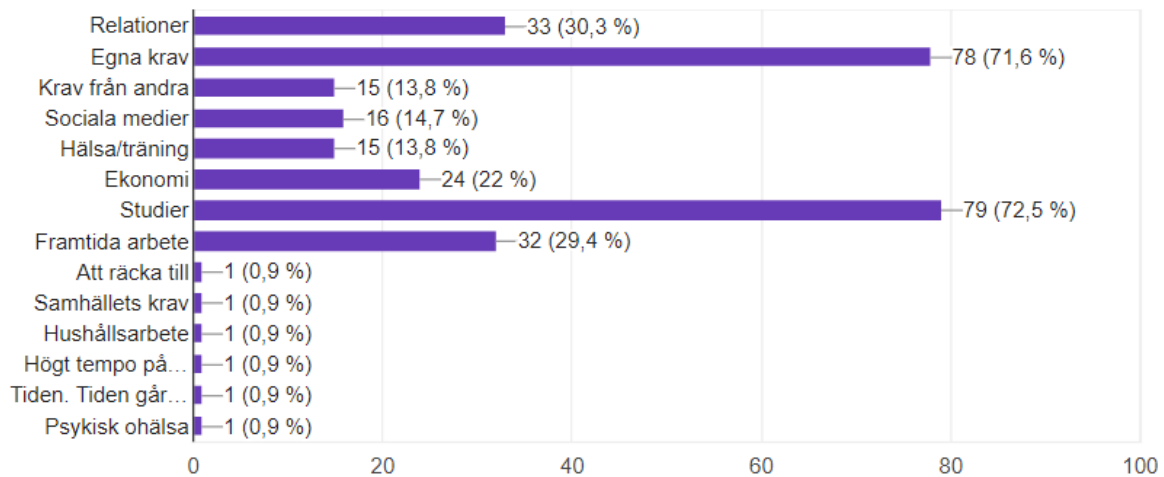
0=nej, aldrig, 10=ja, alltid

De flesta anger att de känner stress, ca 50 % i hög grad och ca 43 % anger ett medelvärde. Det är endast ca 7 % som anger att de känner stress i låg grad.

5. Vad stressar dig i så fall mest? Ange max 3 alternativ.

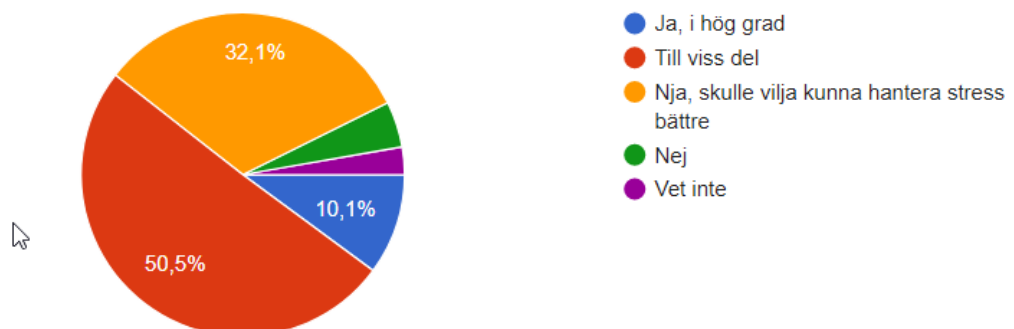
109 svar

De flesta uppger att det är studier och egna krav (båda ca 72 %) som stressar mest. På tredje plats kom relationer (ca 30 %), tätt följt av framtida arbete (ca 29 %).

6. Har du hittat något sätt att hantera din stress, som fungerar för dig?

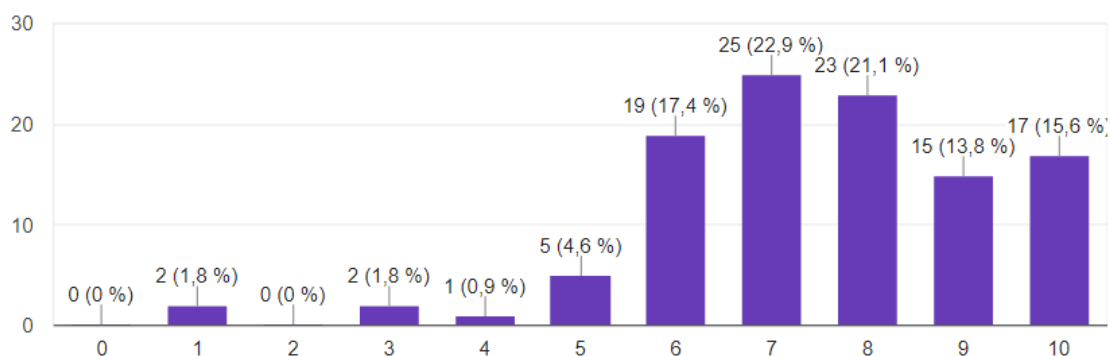
109 svar

Hälften uppger att de till viss del hittat något sätt att hantera stress, ca 10 % i hög grad. Men ca 40 % skulle vilja kunna hantera stress bättre eller har inte hittat något sätt att hantera stress.

7. I vilken grad upplever du gemenskap och sammanhang i ditt liv?

109 svar

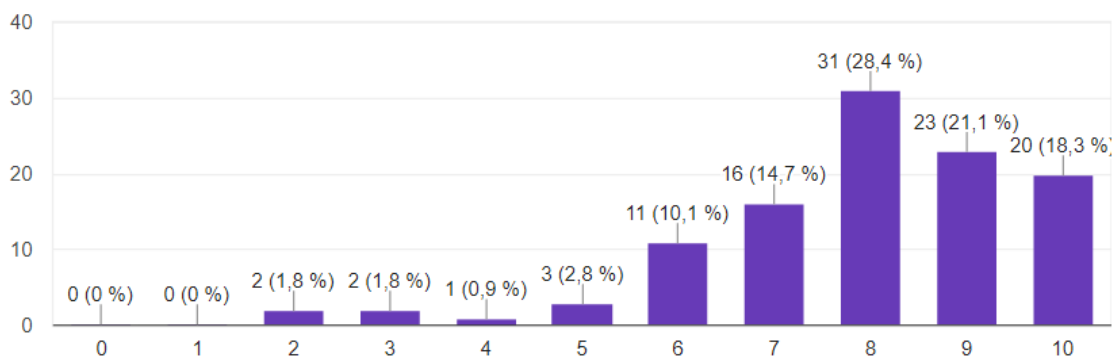

0=ensamhet/utanförskap, 10=gemenskap/sammanhang

Nästan tre av fyra, ca 73 %, upplever gemenskap och sammanhang i hög grad i sitt liv. Det är ca 23 % som anger ett medelvärde och ca 4 % som anger ett lågt värde.

8. Hur ser du på din egen framtid?

109 svar

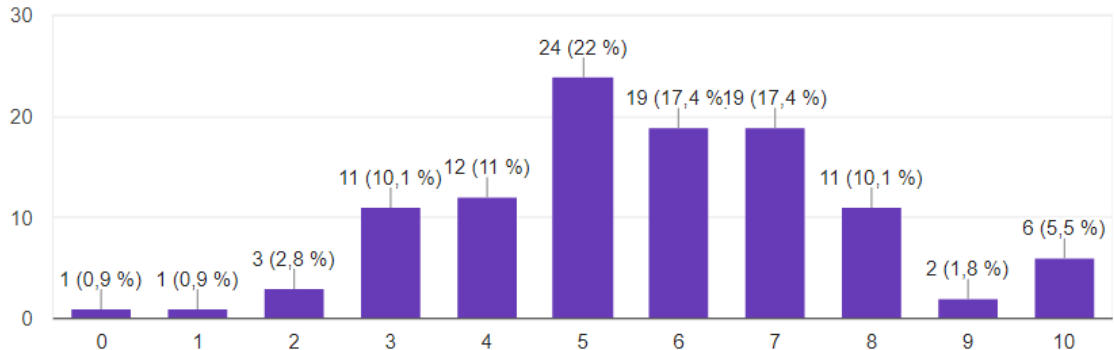

0=mörkt, 10=ljust

Drygt fyra av fem ser ljust på sin egen framtid, ca 82 % anger ett högt värde. Det är ca 4 % som anger ett lågt värde.

9. Hur ser du på framtiden för vår värld?

109 svar

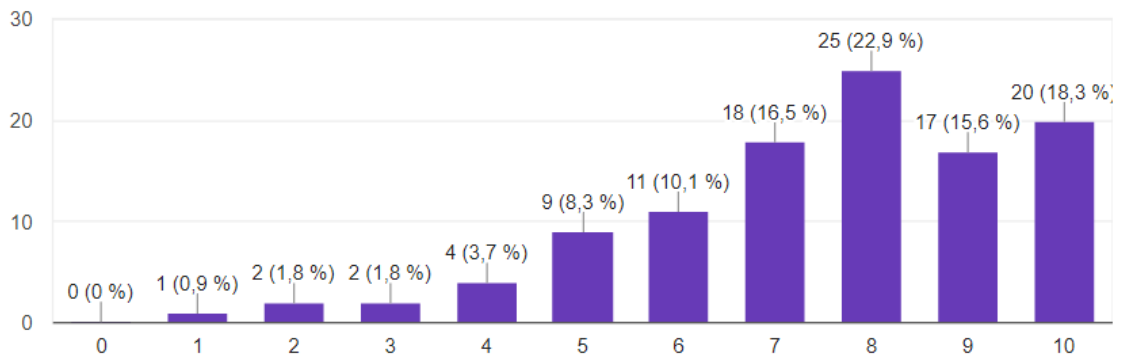

0=mörkt, 10=ljust

Det är drygt en tredjedel, ca 35 %, som anger ett högt värde. Det är ca 15 % som anger ett lågt värde.

10. Upplever du ditt liv meningsfullt?

109 svar

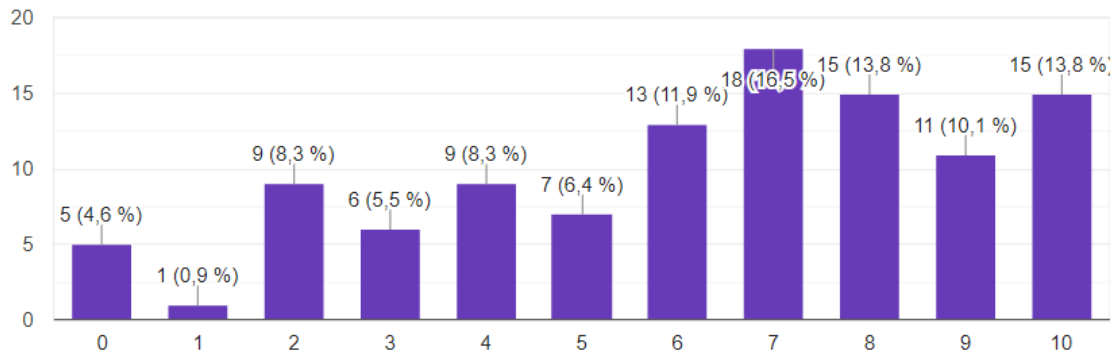

0=inte alls, 10=helt och fullt

Här anger ca 73 % ett högt värde och ca 5 % ett lågt värde.

11. Brukar du fundera på livets mening?

109 svar

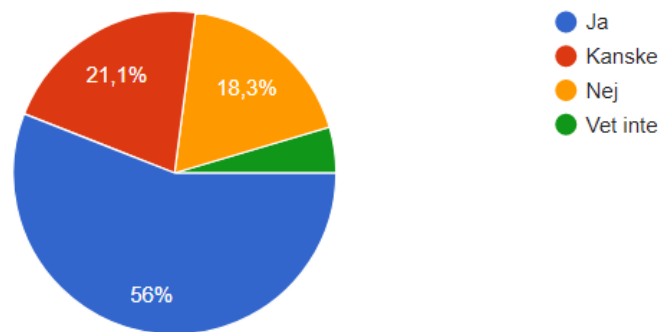

0=inte alls, 10= ofta

Drygt hälften, ca 54 %, anger ett högt värde, ca 27 % anger ett medelvärde, medan 19 % anger ett lågt värde.

12. Tror du att det finns en gud/högre makt?

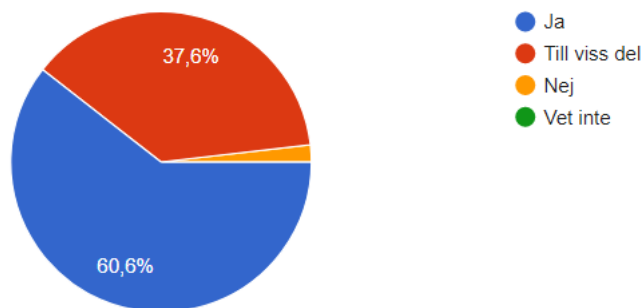
109 svar

Drygt hälften, ca 56 %, tror att det finns en gud/högre makt, medan knappt hälften, 44 %, svarar kanske, nej eller vet inte.

13. Finns det någon som du kan prata med, om viktiga personliga frågor?

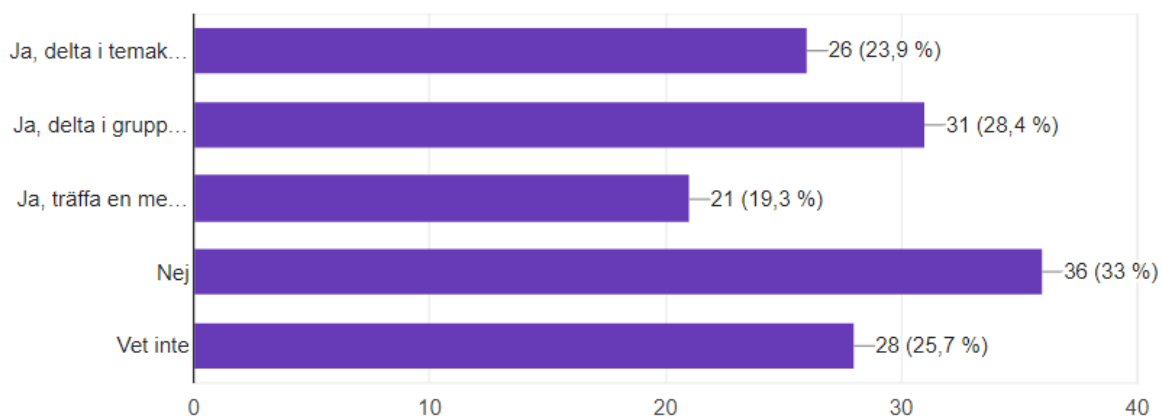
109 svar

Majoriteten, ca 98 %, har någon att tala med om viktiga personliga frågor, åtminstone till viss del, som ca 38 % svarar. Det är ca 2 % som svarar nej.

14. Om det fanns möjlighet, skulle du vara intresserad av samtal om existentiella frågor?

109 svar

Drygt två femtedelar är intresserade av samtal om existentiella frågor i en eller flera former. De kunde kryssa i fler än ett alternativ och procentsiffrorna ovan anger hur stor andel av alla tillfrågade som ville vara med på temakväll, delta i grupp och/eller träffa en mentor. Nästan tre femtedelar, ca 59 %, är inte intresserade eller vet inte om de är intresserade av detta, i någon form.